

Ulkomaiset suorat sijoitukset 2019

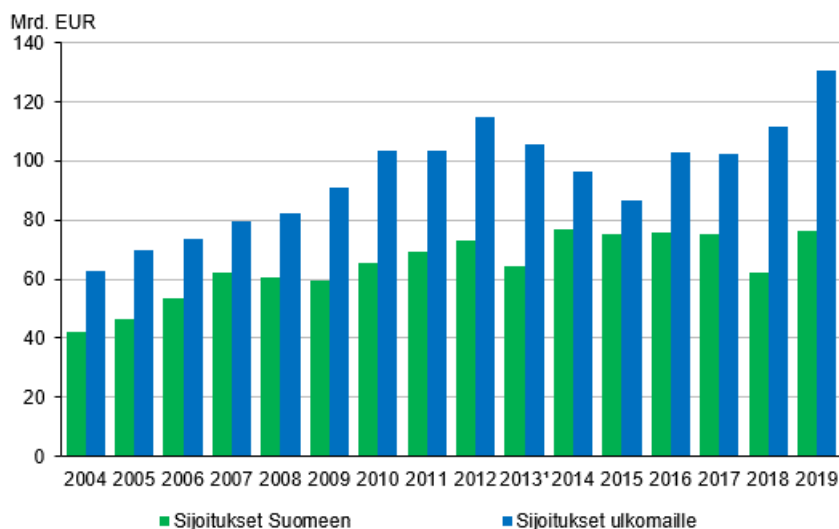
Suorat sijoitukset kasvoivat vahvasti vuonna 2019

Korjaus 16.10.2020: Katsauksen kuvio 9 on korjattu.

Ulkomailta Suomeen tehtyjen suorien sijoitusten arvo nousi vuoden 2019 aikana 62,9 mrd. eurosta 76,4 mrd. euroon. Rahoitustaloustoimina Suomeen tehtiin sijoituksia nettomääräisesti 10,1 mrd. euron arvosta. Sijoituksista 8,0 mrd. euroa oli vieraan pääoman ehtoisia eriä, eli pääomaa virtasi Suomeen ulkomaisilta suorilta sijoittajilta enimmäkseen lainojen muodossa.

Suomesta ulkomaille tehtyjen suorien sijoitusten arvo puolestaan kasvoi 112,5 mrd. eurosta 130,4 mrd. euroon. Kasvusta suurin osa selittyy arvostuserien muutoksella 13,8 mrd. euroa ja uudelleen sijoitetuilla voitoilla 3,8 mrd. euroa. Rahoitustaloustoimina sijoituksia ulkomaille tehtiin vain 0,6 mrd. euron arvosta.

Ulkomaisten suorien sijoitusten sijoituskannat 2004-2019

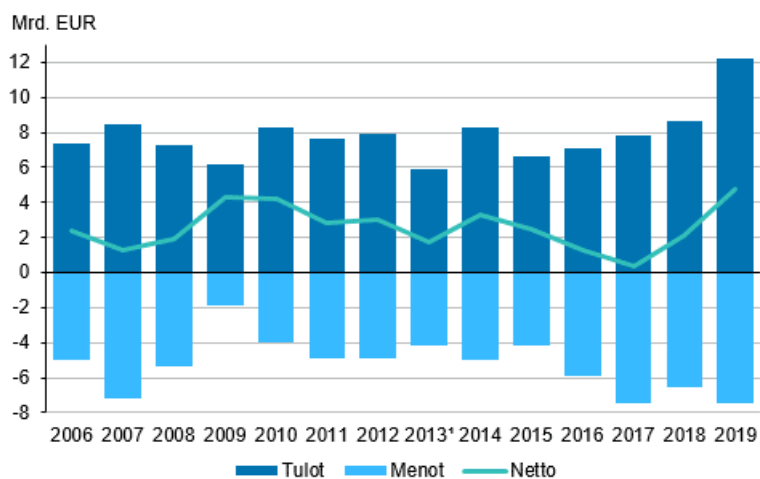
¹⁾ Luvut vuodesta 2013 alkaen eivät ole täysin vertailukelpoisia vuosien 2004–2012 lukujen kanssa johtuen kansainvälisen tilastointistandardin muutoksista.

Maaryhmittäin tarkasteltuna sijoitukset Suomeen tulivat pääosin EU:n alueelta, jonka yhteenlaskettu osuus sijoituskannasta vuoden 2019 lopussa oli 82 prosenttia. Euroalueen osuus Suomeen suuntautuvien suorien

sijoitusten sijoituskannasta oli 45 prosenttia. Vastaavasti suorat sijoitukset Suomesta ulkomaille suuntautuivat enimmäkseen EU:n (80 %) ja euromaiden (51 %) alueille.

Vuoden 2019 aikana suorista sijoituksista ulkomaille kertyi Suomeen tuottoja yhteensä ennätyselliset 12,2 mrd. euroa. Myös ulkomaisille omistajille suorista sijoituksista Suomeen kertynyt tuotto 7,4 mrd. euroa oli historiallisesti korkealla tasolla. Nämä omaisuustulot kirjautuvat Suomen vaihtotaseen ensitulon erään ja niiden nettovaikutus Suomen vaihtotaseeseen oli 4,8 mrd. euroa vuonna 2019.

Ulkomaisten suorien sijoitusten tuotot 2006–2019

Tähän julkistukseen sisältyy katsaus, jossa tarkastellaan tarkemmin ulkomaisten suorien sijoitusten kehitystä vuonna 2019.

Sisällys

1. Ulkomaiset suorat sijoitukset vuonna 2019.....	4
1.1 Tietosisältö ja käyttötarkoitus.....	4
1.2 Suorat sijoitukset maailmanlaajuisesti.....	4
1.3 Suomen ulkomaisten suorien sijoitusten virrat.....	5
1.4 Suorat sijoitukset ulkomailta Suomeen.....	5
1.5 Suorat sijoitukset Suomesta ulkomaille.....	7
1.6 Suorat sijoitukset maksutaseessa.....	9
1.7 Sijoitukset perimmäisen sijoittajan maan mukaan.....	10
1.8 Sijoitukset Suomesta ylimmän määräysvaltaisen omistajan mukaan.....	11

Taulukot

Taulukko 1. Suorat sijoitukset ulkomailta Suomeen, mrd. euroa.....	6
Taulukko 2. Suorat sijoitukset Suomesta ulkomaille, mrd. euroa.....	8

Liitetaulukot

Liitetaulukko 1. Ulkomaiset suorat sijoitukset, kanta maittain, milj. euroa.....	12
Liitetaulukko 2. Ulkomaiset suorat sijoitukset, virta maittain, milj. euroa.....	12
Liitetaulukko 3. Ulkomaiset suorat sijoitukset, tuotto maittain, milj. euroa.....	12

Kuviot

Kuvio 1. Maailmanlaajuiset suorien sijoitusten virrat 2004–2019.....	4
Kuvio 2. Ulkomaisten suorien sijoitusten virrat 2004–2019.....	5
Kuvio 3. Suorat sijoitukset Suomeen välittömän sijoittajan maan mukaan, sijoituskanta 31.12.....	6
Kuvio 4. Ulkomailta Suomeen suuntautuvien suorien sijoitusten tuottoprosentti 2004–2019.....	7
Kuvio 5. Suorat sijoitukset Suomesta ulkomaille välittömän kohdemaan mukaan, sijoituskanta 31.12., mrd. euroa.....	8
Kuvio 6. Suomesta ulkomaille suuntautuvien suorien sijoitusten tuottoprosentti 2004–2019.....	9
Kuvio 7. Ulkomaiset suorat sijoitukset 2004–2019.....	9
Kuvio 8. Ulkomaisten suorien sijoitusten tuotot 2004–2019.....	10
Kuvio 9. Ulkomaiset suorat sijoitukset Suomeen välittömän ja perimmäisen sijoittajan mukaan, sijoituskanta 31.12.2019, mrd. euro (kuviota korjattu 16.10.2020).....	11
Laatuseloste: Ulkomaiset suorat sijoitukset.....	13

1. Ulkomaiset suorat sijoitukset vuonna 2019

Tässä katsauksessa tarkastellaan ulkomaisten suorien sijoitusten kehitystä vuonna 2019. Katsauksen eri osioissa on nostettu esiin lukujen tulkintaan vaikuttavia tekijöitä. Myös tilaston kuvauskohde on syytä huomioida lukuja käytettäessä.

Vuonna 2019 suorat sijoitukset sekä Suomesta ulkomaille että ulkomailta Suomeen kasvoivat merkittävästi. Suomeen suuntautuvien ulkomaisten suorien sijoitusten arvo vuoden 2019 lopussa oli yhteensä 76,4 mrd. euroa. Sijoituskanta kasvoi 13,5 mrd. euroa vuodesta 2018. Suomesta ulkomaille suuntautuvien sijoitusten arvo vuoden lopussa oli yhteensä 130,4 mrd. euroa, kasvua edelliseen vuoteen oli 17,9 mrd. euroa. Tuottoja suorista sijoituksista Suomeen kirjautui nettomääräisesti 4,8 mrd. euroa.

Tässä katsauksessa sijoitusvirtoihin luetaan rahoitustaloustoimien lisäksi uudelleen sijoitetut voitot. Uudistetuissa tietokantataulukoissa uudelleen sijoitetut voitot sekä omistajille maksetut osingot ja korot on yhdistetty sijoitusten tuotto -muuttujaksi, ja virta sisältää vain rahoitustaloustoimet.

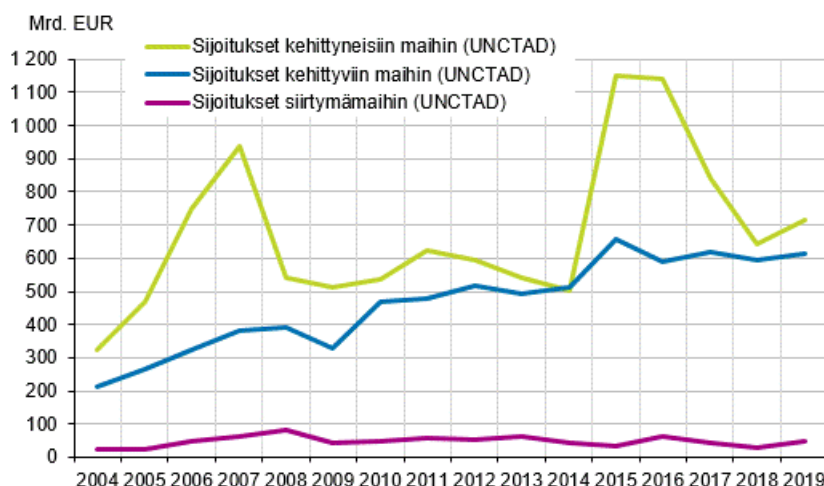
1.1 Tietosisältö ja käyttötarkoitus

Ulkomaisten suorien sijoitusten tilasto kuvaa lähinnä monikansallisten konsernien kotimaisten ja ulkomaisten yksiköiden välisiä rahoitustaloustoimia, niistä syntyviä saamisia ja velkoja sekä kansainvälisiä yrityskauppoja. Ulkomaiset suorat sijoitukset tulkitaan usein liian suoraviivaisesti reaali-investointeina. Vuoden 2018 katsauksessa on avattu kattavammin tilaston tietosisältöä ja sen tulkintaa sekä rahoitussaamisten ja -velkojen nettouttamista suuntaperiaatteen mukaan.

1.2 Suorat sijoitukset maailmanlaajuisesti

YK:n kaupp- ja kehitysjärjestön julkaiseman investointiraportin (UNCTAD: World Investment Report 2020) mukaan maailman suorien sijoitusten virrat kasvoivat kolme prosenttia Yhdysvaltain dollareissa mitattuna vuonna 2019. Valuuttakurssimuutosten takia kasvua tuli euromääräisesti enemmän, vajaat yhdeksän prosenttia. Sijoitusvirtojen kasvu kohdistui erityisesti kehittyneisiin talouksiin suuntautuviin sijoituksiin. Myös siirtymätalouksiin virtasi selvästi edellisvuotta enemmän pääomia.

Kuvio 1. Maailmanlaajuiset suorien sijoitusten virrat 2004–2019

Yhteenlaskettuna ulkomaisia suoria sijoituksia tehtiin vuonna 2019 maailmanlaajuisesti 1376 mrd. euroa, josta 715 mrd. euroa suuntautui kehittyneisiin maihin ja 612 mrd. euroa kehittyviin talouksiin. Maittain tarkasteltuna Yhdysvallat oli suurin suorien sijoitusten kohdemaana ennen Kiinaa ja Singaporea.

Sijoittajamaista suurimpia olivat Japani, Yhdysvallat ja Alankomaat.

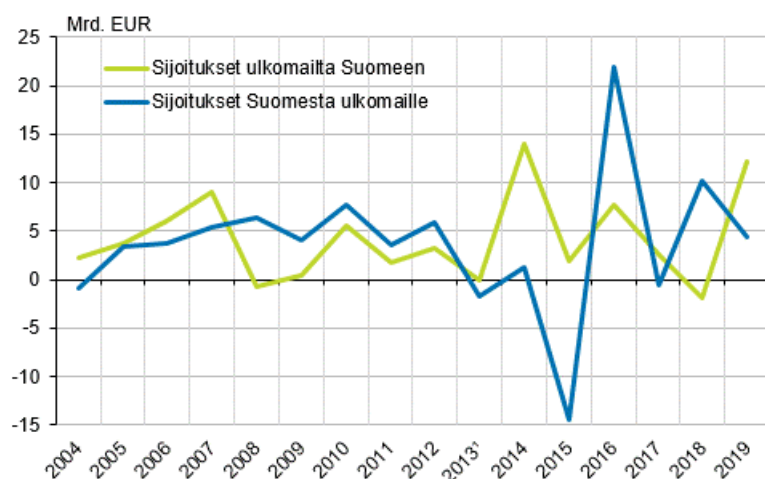
Kesäkuussa 2020 julkaistu YK:n kaupp- ja kehitysjärjestön investointiraportti ennustaa suorien sijoitusten globaalien virtojen romahtavan koronaviruspandemian seurauksena jopa 40 % vuosina 2020–2021.

Ennusteen korostetaan sisältävän huomattavan suurta epävarmuutta. Pandemian välittömien vaikutusten (toimipaikkojen ja tuotantolaitosten sulkemiset, yrityskauppojen ja uutta toimintaa luovien investointien lykkäykset jne.) lisäksi raportti ennakoi suorien sijoitusten virtojen laskevan keskipitkällä aikavälillä taloudellisen taantumun ensin siirtäessä ja lopulta jopa kokonaan peruuttaessa investointihankkeita. Lisäksi pitkällä aikavälillä ennakoidaan pysyviä muutoksia, kun yritykset pyrkivät vähentämään riippuvuuttaan globaaleista toimitusketjuista ja kasvattamaan omavaraisuuttaan siirtämällä tuotantoa lähemmäs kotimaataan.

1.3 Suomen ulkomaisten suorien sijoitusten virrat

Vuonna 2019 suorien sijoitusten virrat ulkomailta Suomeen palasivat jälleen positiivisiksi vuoden 2018 jälkeen, kun suoria sijoituksia ulkomailta Suomeen tehtiin nettomääräisesti 12,2 mrd. euroa mukaan lukien uudelleen sijoitetut voitot. Maaryhmittäin tarkasteltuna suurin osa sijoituksista Suomeen tuli EU:n alueelta ja Itä-Aasiasta. Suorien sijoitusten virrat Suomesta ulkomaille puolestaan laskivat vuoden 2018 tasosta, kun suoria sijoituksia tehtiin ulkomaille nettomääräisesti 4,3 mrd. euroa mukaan lukien uudelleen sijoitetut voitot. Maaryhmittäin tarkasteltuna sijoituksia tehtiin eniten EU:n alueelle ja muihin Euroopan maihin. Suoria sijoituksia ulkomailta Suomeen ja Suomesta ulkomaille on tarkasteltu tarkemmin luvuissa 1.4 ja 1.5.

Kuvio 2. Ulkomaisten suorien sijoitusten virrat 2004–2019

¹⁾ Luvut vuodesta 2013 alkaen eivät ole täysin vertailukelpoisia vuosien 2004–2012 lukujen kanssa kansainvälisen tilastointistandardin muutoksista johtuen.

1.4 Suorat sijoitukset ulkomailta Suomeen

Suoria sijoituksia Suomeen tehtiin vuonna 2019 nettomääräisesti 12,2 mrd. euroa, mikä on suurin määrä sitten vuoden 2014. Rahoitustaloustoimina Suomeen virtasi vuoden 2019 aikana 10,1 mrd. euroa. Uudelleen sijoitetut voitot olivat 2,1 mrd. euroa, mikä kuvaa eroa ulkomaalaisomisteisten suomalaisyhtiöiden tuottojen ja ulkomaille maksettujen osinkojen välillä.

Vuonna 2019 sijoituksia tehtiin oman pääoman ehtoiisiin eriin 4,2 mrd. euroa, josta sekä uudelleen sijoitettujen voittojen että rahoitustaloustoimien osuus oli 2,1 mrd. euroa. Vieraan pääoman ehtoiisiin eriin virtasi sijoituksia 8,0 mrd. euroa, eli huomattava osuus ulkomaisista sijoituksista Suomeen tehtiin lainojen muodossa.

Ulkomailta Suomeen suuntautuvien suorien sijoitusten arvo vuoden 2019 lopussa oli yhteensä 76,4 mrd. euroa, josta oman pääoman osuus oli 62,2 mrd. euroa ja vieraaseen pääomaan luettavien sijoitusten arvo 14,2 mrd. euroa. Oman pääoman arvo on tilastoitu pörssissä listattujen yritysten osalta markkina-arvon ja muiden yritysten osalta kirjanpitoarvon mukaan. Myös yrityskauppojen yhteydessä oman pääoman

arvoa pyritään arvottamaan markkina-arvon mukaan, jonka määrittäessä hyödynnetään toteutunutta kauppahintaa.

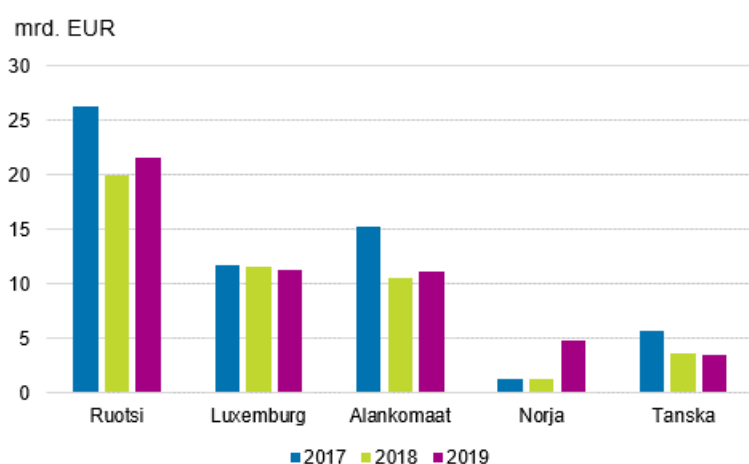
Vuoden 2019 aikana ulkomaisten suorien sijoitusten kokonaisarvo kasvoi yhteensä 13,5 mrd. euroa, josta vieraan pääoman erien osuus oli 8,4 mrd. euroa ja oman pääoman erien osuus 5,1 mrd. euroa. Rahoitustaloustoimien ja uudelleen sijoitettujen voittojen lisäksi sijoituskannan kasvuun sisältyy 1,3 mrd. euron arvosta muita kuin valuuttakursseista johtuvia hinnanmuutoksia ja luokitusmuutoksia. Luokitusmuutoksilla tarkoitetaan rahoitussaamisen tai -velan kannan arvonmuutosta, joka ei johdu rajojen ylittävistä rahoitustaloustoimista tai muista muutoksista. Luokitusmuutoksiin luetaan esimerkiksi yrityksen rajojen ylittävästä kotipaikan muutoksesta johtuvat saamis- tai velkakannan arvonmuutokset sekä muutokset, jotka johtuvat yritysjärjestelyistä, joissa yritysryhmä järjestellee sisäistä omistusrakennettaan.

Taulukko 1. Suorat sijoitukset ulkomailta Suomeen, mrd. euroa.

	Yhteensä	Oma pääoma	Vieras pääoma
Sijoituskanta 31.12.2018	62,9	57,1	5,8
Rahoitustaloustoimet pl. uudelleen sijoitetut voitot	10,1	2,1	8,0
Uudelleen sijoitetut voitot	2,1	2,1	0,0
Valuuttakurssimuutokset	0,0	0,0	0,0
Muiden arvostuserien muutokset	1,3	0,9	0,4
Sijoituskanta 31.12.2019	76,4	62,2	14,2

Maittain tarkasteltuna Suomeen on tehty suoria sijoituksia erityisesti Ruotsista (28 % sijoituskannasta), Luxemburgista (15 %), Alankomaista (15 %), Norjasta (6 %) ja Tanskasta (5 %). Maaryhmittäin tarkasteltuna sijoitukset Suomeen tulevat pääosin EU:n alueelta, jonka yhteenlaskettu osuus sijoituskannasta vuonna 2019 oli 82 prosenttia. Euromaiden osuus sijoituskannasta oli 45 prosenttia. Tässä esitetyt osuudet on laskettu välittömän sijoittajan kotimaan mukaan. Todellisuudessa sijoituksia hallinnoidaan usein ulkomaisen tytäryhtiön kautta, jolloin perimmäinen valtaa käyttävä sijoittaja sijaitsee jossakin toisessa maassa. Näitä perimmäisen sijoittajan kotimaan mukaan laskettuja lukuja on tarkasteltu tarkemmin tämän katsauksen luvussa 1.7.

Kuvio 3. Suorat sijoitukset Suomeen välittömän sijoittajan maan mukaan, sijoituskanta 31.12.

Toimialoittain tarkasteltuna Suomeen suuntautuvat ulkomaiset suorat sijoitukset kohdistuvat rahoitus- ja vakuutusalan yrityksiin (18 %), informaatio- ja viestintäalan yrityksiin (13 %) ja kiinteistöalan yrityksiin (9 %). Teollisuudessa eniten sijoituksia on tehty metalliteollisuuden (12 %) ja kemianteollisuuden yrityksiin (11 %). Sijoituksen toimiala määräytyy kotimaisen yksikön toimialan mukaan. Tällöin esimerkiksi rahoitusalan osuutta kasvattavat järjestelyt, joissa esimerkiksi suomalaista teollisuusyritystä hallinnoidaan

ulkomailta käsin tätä tarkoitusta varten Suomeen perustetun rahoituslalle luokiteltavan holdingyhtiön kautta.

Vuonna 2019 Suomeen suuntautuneista sijoituksista ulkomaisille sijoittajille kertyi tuottoja yhteensä 7,4 mrd. euroa. Tuottoihin kirjattiin 4,9 mrd. euroa osinkoja ja 0,5 mrd. euroa korkoja. Lisäksi uudelleen sijoitettuja voittoja kirjattiin 2,1 mrd. euroa. Ne kuvaavat tietynä vuonna oman pääoman kertyneiden ja omistajille maksettujen tuottojen välistä eroa. Uudelleen sijoitetut voitot 2,1 mrd. euroa kirjataan myös Suomeen suuntautuneiden sijoitusten virtoihin (ks. taulukko 1).

Ulkomaisille sijoittajille kertyneet tuotot suhteutettuna sijoituskannan arvoon laskivat hieman edellisvuodesta. Vuonna 2019 tuotto oli 9,7 prosenttia, kun vuonna 2018 tuotto prosentti oli 10,5. Maittain tarkasteltuna suorista sijoituksista Suomeen eniten tuottoja kertyi Ruotsille (3,8 mrd. euroa), Alankomaille (1,3) ja Luxemburgille (1,0).

Kuvio 4. Ulkomailta Suomeen suuntautuvien suorien sijoitusten tuotto prosentti 2004–2019

¹⁾ Luvut vuodesta 2013 alkaen eivät ole täysin vertailukelpoisia vuosien 2004–2012 lukujen kanssa kansainvälisen tilastointistandardin muutoksista johtuen.

1.5 Suorat sijoitukset Suomesta ulkomaille

Suomesta tehtiin suoria sijoituksia ulkomaille vuonna 2019 nettomääräisesti 4,3 mrd. euroa, mikä selittyy pääosin uudelleen sijoitettujen voittojen kasvulla vuoden 2018 0,1 miljardista 3,8 miljardiin euroon. Suomalaisyhtiöiden ulkomaisille tytä- ja osakkuusyhtiöille kertyi siis vuoden aikana 3,8 mrd. euroa enemmän tuottoja kuin Suomeen maksettiin osinkoja. Rahoitustaloustoimien nettomääräinen virta Suomesta ulkomaille oli vuoden 2019 aikana 0,6 mrd. euroa. Oman pääoman sijoituksia vähennettiin 0,5 mrd. euroa, ja vieraan pääoman sijoituksia lisättiin 1,1 mrd. euroa.

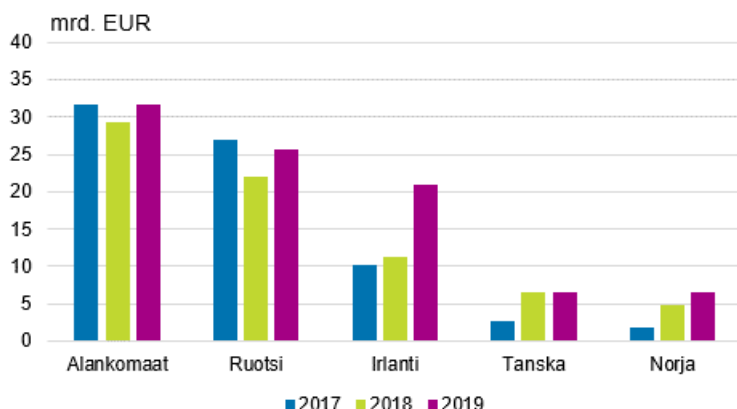
Ulkomaille suuntautuvien suorien sijoitusten kannan arvo vuoden 2019 lopussa oli 130,4 mrd. euroa, josta oman pääoman osuus oli 132,0 mrd. euroa ja vieraaseen pääomaan luettavien sijoitusten arvo oli -1,6 mrd. euroa. Sijoituskannan arvonnousu 17,9 mrd. euroa selittyy uudelleen sijoitettujen voittojen lisäksi vielä enemmän muiden arvostuserien muutoksilla. Näihin luetaan muut kuin valuuttakursseista johtuvat hinnannuutokset ja luokitusmuutokset, joiden sisältöä on kuvattu tarkemmin tämän katsauksen luvussa 1.4.

Taulukko 2. Suorat sijoitukset Suomesta ulkomaille, mrd. euroa

	Yhteensä	Oma pääoma	Vieras pääoma
Sijoituskanta 31.12.2018	112,5	116,1	-3,6
Rahoitustaloustoimet pl. uudelleen sijoitetut voitot	0,6	-0,5	1,1
Uudelleen sijoitetut voitot	3,8	3,8	0,0
Valuuttakurssimuutokset	-0,3	-0,3	0,0
Muiden arvostuserien muutokset	13,8	13,0	0,8
Sijoituskanta 31.12.2019	130,4	132,0	-1,6

*) Pyöristyseroista johtuen vuoden 2018 lopun sijoituskanta ja vuoden 2019 aikana tapahtuneet muutokset eivät summaudu tasan vuoden 2019 loppukannaksi oman ja vieraan pääoman erien kohdalla.

Maittain tarkasteluna suorat sijoitukset Suomesta suuntautuvat erityisesti Alankomaihin (24 % sijoituskannasta), Ruotsiin (20 %), Irlantiin (16 %), Tanskaan (5 %) ja Norjaan (5 %). Maaryhmittäin tarkasteltuna sijoitukset suuntautuvat pääosin EU:n alueelle, jonka yhteenlaskettu osuus sijoituskannasta vuoden 2019 lopussa oli 80 prosenttia. Euroalueelle kuuluvien maiden osuus ulkomaille suuntautuvien suorien sijoitusten sijoituskannasta oli 51 prosenttia.

Kuvio 5. Suorat sijoitukset Suomesta ulkomaille välittömän kohdemaan mukaan, sijoituskanta 31.12., mrd. euroa

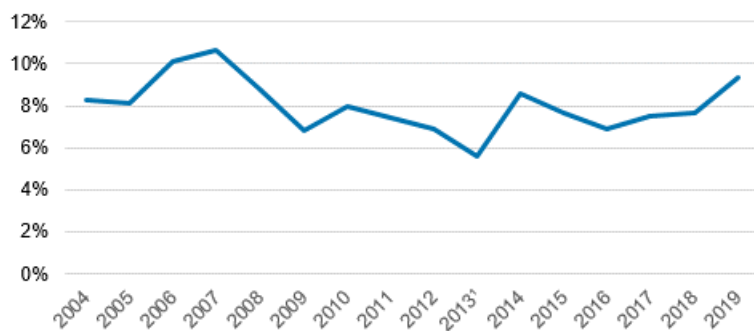
Yllä lasketut osuudet on laskettu välittömän sijoituskohteen maan mukaan. Suomesta ulkomaille suuntautuvista sijoituksista ei ole käytössä perimmäisen sijoituskohteen maan mukaisia tietoja, jolloin tarkempaa erittelyä lopullisesta sijoituskohteesta ei ole mahdollista esittää. Kuitenkin suuri osa ulkomaille suuntautuvista sijoituksista liittyy globaalin yrityksen tai sen osan hallintaan ja itse tuotannollinen toiminta sijoittuu johonkin toiseen kohdemaahan.

Suomesta ulkomaille suuntautuvien suorien sijoitusten toimiala määräytyy suomalaisen sijoittajan toimialan mukaan. Toimialoittain tarkasteltuna Suomesta ulkomaille suuntautuvia suoria sijoituksia pitävät hallussaan erityisesti metalliteollisuuden (24% kaikkien toimialojen sijoituskannasta), rahoitus- ja vakuutusalan (20 %) ja metsäteollisuuden (10 %) yritykset.

Vuonna 2019 ulkomaille suuntautuneista suorista sijoituksista kertyi Suomeen tuottoja yhteensä ennätyselliset 12,2 mrd. euroa. Tuotoista 8,0 mrd. euroa oli osinkoja, 0,3 mrd. euroa korkoja ja 3,8 mrd. euroa uudelleen sijoitettuja voittoja. Osingot ja korot olivat vuoden 2018 tasolla, mutta uudelleen sijoitetut voitot kasvoivat vuoden takaisesta 3,7 mrd. euroa. Uudelleen sijoitetut voitot 3,8 mrd. euroa kirjataan myös Suomesta ulkomaille suuntautuneiden sijoitusten virtoihin (ks. taulukko 2).

Suomen saamat tuotot suhteutettuna ulkomaisten suorien sijoitusten kannan arvoon kasvoivat edelliseen vuoteen verrattuna, kun tuotto prosentti nousi 9,4:ään vuoden 2018 7,7:stä. Maittain tarkasteltuna Suomelle kertyi tuottoja euromääräisesti eniten Ruotsista (4,0 mrd. euroa), Alankomaista (2,4) ja Singaporesta (1,0).

Kuvio 6. Suomesta ulkomaille suuntautuvien suorien sijoitusten tuotto prosentti 2004–2019

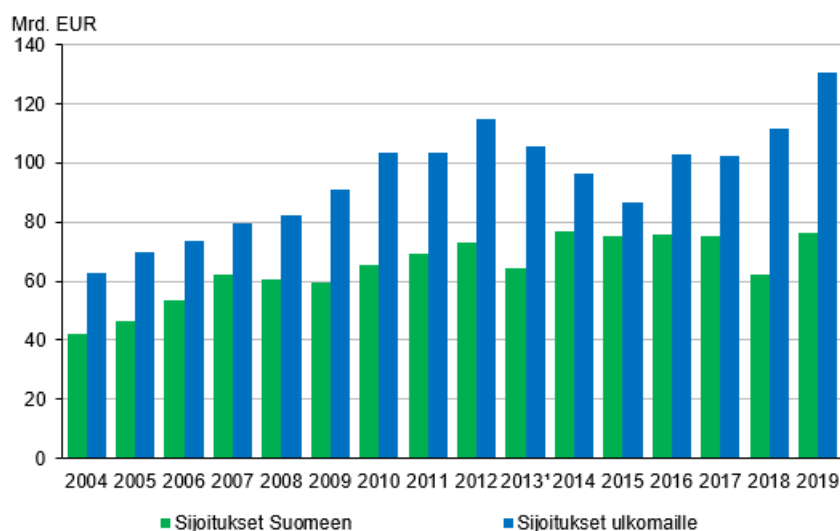
¹⁾ Luvut vuodesta 2013 alkaen eivät ole täysin vertailukelpoisia vuosien 2004–2012 lukujen kanssa kansainvälisen tilastointistandardin muutoksista johtuen

1.6 Suorat sijoitukset maksutaseessa

Tässä katsauksessa esitetyt suuntaperiaatteen mukaiset ulkomaisten suorien sijoitusten luvut eroavat Maksutase ja ulkomainen varallisuusasema -tilaston bruttoluvuista. Maksutaseen eroavaa tilastointitapaa on tarkasteltu tarkemmin tilastovuoden 2013 katsauksen luvussa 2.2.

Suomeen suuntautuneiden ulkomaisten suorien sijoitusten kannan arvo vuoden 2019 lopussa oli 76,4 mrd. euroa, ja vastaavien Suomesta ulkomaille suuntautuvien sijoitusten kannan arvo 130,4 mrd. euroa. Vuonna 2019 sekä ulkomailta Suomeen että Suomesta ulkomaille suuntautuneiden sijoitusten kannan arvo nousi. Suorien sijoitusten nettovarallisuusasema vahvistui, kun Suomesta ulkomaille suuntautuvien sijoitusten kannan arvo kasvoi enemmän kuin Suomeen suuntautuvien sijoitusten. Suoriin sijoituksiin liittyvä nettosaaminen kasvoi 54,0 mrd. euroon edellisen vuoden 49,6 mrd. eurosta. Erityisesti suorat sijoitukset parantavat yrityssektorin ulkomaista nettovarallisuusasemaa. Suoriin sijoituksiin liittyvä nettovarallisuusasema on sama myös Maksutase ja ulkomainen varallisuusasema -tilastossa, vaikkakin maksutaseen bruttoluvut eroavat tässä esitetyistä suuntaperiaatteen mukaisista luvuista.

Kuvio 7. Ulkomaiset suorat sijoitukset 2004–2019

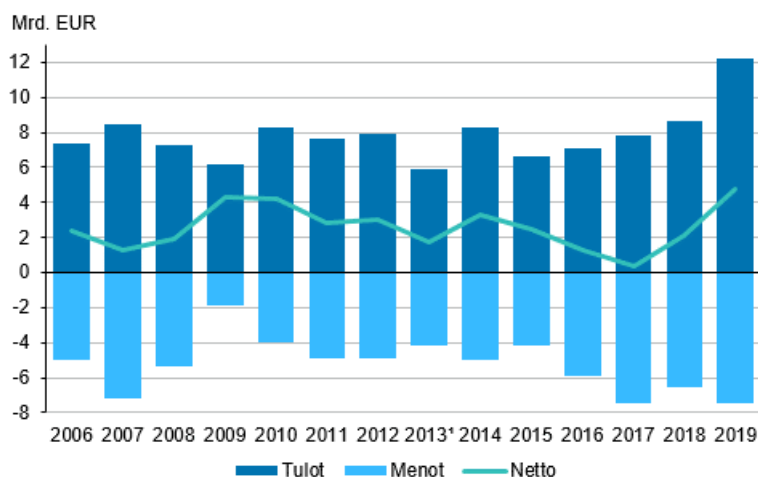

¹⁾ Luvut vuodesta 2013 alkaen eivät ole täysin vertailukelpoisia vuosien 2004–2012 lukujen kanssa johtuen kansainvälisen tilastointistandardin muutoksista.

Tuottoja suorista sijoituksista kertyi ulkomailta Suomeen vuonna 2019 yhteensä 12,2 mrd. euroa ja Suomesta ulkomaille 7,4 mrd. euroa. Nämä omaisuustulot kirjautuvat Suomen vaihtotaseen ensitulon

erään ja niiden nettovaikutus Suomen vaihtotaseeseen oli 4,8 mrd. euroa vuonna 2019. Suorien sijoitusten nettotuotot kasvoivat edeltävästä vuodesta, mikä johtui ennen kaikkea Suomeen maksettujen tuottojen kasvusta. Kuviosta 8 voidaan nähdä, että suoriin sijoituksiin liittyvät tuotot ovat parantaneet Suomen vaihtotasetta koko tarkastelujakson 2004–2019 ajan. Ulkomaisten suorien sijoitusten tuottojen nettovaikutus vaihtotaseeseen ensituloon on vaihdellut 0,4 mrd. euron ja 4,8 mrd. euron välillä.

Kuvio 8. Ulkomaisten suorien sijoitusten tuotot 2004–2019

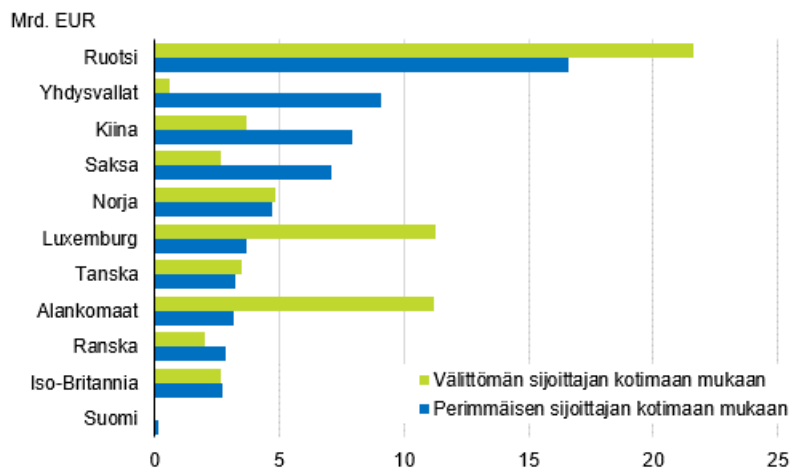
¹⁾ Luvut vuodesta 2013 alkaen eivät ole täysin vertailukelpoisia vuosien 2004–2012 lukujen kanssa johtuen kansainvälisen tilastointistandardin muutoksista

1.7 Sijoitukset perimmäisen sijoittajan maan mukaan

Perinteisesti suoria sijoituksia on tarkasteltu vain välittömän sijoittajan kotimaan mukaan. Uudet tilastointistandardit ja aiempaa tarkemmalla tasolla kerätyt tiedot mahdollistavat suorien sijoitusten maakohtaisen analysoinnin myös perimmäisen suoran sijoittajan kotimaan mukaan vuodesta 2013 alkaen. Perimmäisellä suoralla sijoittajalla tässä yhteydessä tarkoitetaan sitä tahoa, joka on ylimpänä ulkomaisen suoran sijoittajan määräysvaltaketjussa. Perimmäinen suora sijoittaja ei ole minkään muun yksikön määräysvallassa ja se voi olla myös kotimainen yksikkö.

Kuviosta 9 voidaan nähdä, että Suomeen suuntautuvia suoria sijoituksia on tehty Ruotsista, Alankomaista ja Luxemburgista selvästi enemmän silloin, kun sijoituksia tarkastellaan välittömän sijoittajan kotimaan mukaan, kuin silloin, kun sijoituksia tarkastellaan perimmäisen sijoittajan maan mukaan. Tämä viittaa siihen, että kyseisiä sijoituksia hallinnoidaan näihin maihin sijoittuneen yhtiön kautta, vaikka todellinen sijoittaja löytyykin jostain muualta. Yhdysvaltojen, Saksan ja Kiinan osalta tilanne on päinvastainen. Näistä maista siis hallitaan selvästi suurempaa osaa Suomeen suuntautuvista suorista sijoituksista kuin näitä sijoituksia välittömästi tehdään. Perimmäisen suoran sijoittajan mukaisessa tarkastelussa myös Suomen osuus on hyvä huomioida. Tämä johtuu siitä, että kotimaiset yritykset omistavat kotimaisia tytäryhtiöitään ulkomaisten tytäryhtiöidensä kautta.

Kuvio 9. Ulkomaiset suorat sijoitukset Suomeen välittömän ja perimmäisen sijoittajan mukaan, sijoituskanta 31.12.2019, mrd. euro (kuviota korjattu 16.10.2020)

1.8 Sijoitukset Suomesta ylimmän määräysvaltaisen omistajan mukaan

Suomesta ulkomaille suuntautuvien sijoitusten tilastointi perimmäisen kohdemaan mukaan ei ole mahdollista käytettävissä olevien tietolähteiden avulla. Sen sijaan Suomesta ulkomaille sijoituksia tehneiden yritysten määräysvalta- ja omistajajärjestelmää tutkimalla voidaan tarkastella, kuinka suuri osuus Suomen suorista sijoituksista ulkomaille on suomalaiskontrollissa olevien yritysten tekemiä. Tämänkin tarkastelun rajoitteena on pitäytyminen yrityksen omistusketjun yhtiömuotoisissa yksiköissä. Esimerkiksi Luxemburgiin rekisteröidyn emoyhtiön todellisia omistajia voivat olla suomalaiset yksityishenkilöt.

Vuonna 2019 Suomesta ulkomaille suuntautuvien sijoitusten arvo oli 130,4 mrd. euroa, josta 92 prosenttia oli suomalaiskontrollissa olevien yritysten hallussa. Suomen ulkopuolisia merkittäviä perimmäisiä sijoittajamaita olivat Yhdysvallat (2 %) ja Ruotsi (1 %). Suomea ei siis voida pitää merkittävänä suorien sijoitusten läpivirtausmaana.

Liitetaulukot

Liitetaulukko 1. Ulkomaiset suorat sijoitukset, kanta maittain, milj. euroa

		2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Sijoitus Suomeen	Ruotsi	33 222	32 125	37 056	34 540	26 288	20 035	21 594
	Luxemburg	3 478	8 390	819	7 874	11 776	11 561	11 255
	Alankomaat	9 993	13 751	13 509	11 853	15 257	10 529	11 210
	Norja	211	428	871	586	1 335	1 381	4 864
	Kiina	12	-36	-44	-47	-73	-64	3 697
Sijoitus ulkomaille	Alankomaat	16 190	18 381	12 787	18 267	31 565	29 280	31 671
	Ruotsi	33 057	30 425	28 930	28 247	26 996	22 070	25 674
	Irlanti	11 724	10 883	11 143	9 460	10 162	11 190	20 998
	Norja	1 023	1 129	2 213	2 327	1 837	4 820	6 582
	Tanska	975	943	1 380	1 970	2 574	6 472	6 579

Liitetaulukko 2. Ulkomaiset suorat sijoitukset, virta maittain, milj. euroa

		2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Sijoitus Suomeen	Kiina	2	-8	19	8	-41	5	3 734
	Norja	1	238	432	359	157	356	3 079
	Ruotsi	-387	1 697	2 129	594	-2 272	-2 933	2 852
	Luxemburg	476	4 255	-2 796	7 710	2 612	-153	2 058
	Alankomaat	-1 512	4 254	782	577	1 721	-1 809	327
Sijoitus ulkomaille	Ruotsi	331	2 137	-4 828	3 027	342	1 825	1 461
	Norja	-428	37	2 678	-64	-233	465	1 251
	Irlanti	996	-843	-176	-1 137	517	1 535	890
	Alankomaat	-3 849	2 537	-10 850	3 799	12 680	-202	47
	Tanska	-478	-69	88	882	392	-112	-386

Liitetaulukko 3. Ulkomaiset suorat sijoitukset, tuotto maittain, milj. euroa

		2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Sijoitus Suomeen	Ruotsi	2 209	2 308	2 914	3 107	3 503	3 001	3 806
	Alankomaat	1 089	2 549	1 705	471	1 318	1 336	1 305
	Luxemburg	-156	-1 644	-2 086	705	630	218	1 047
	Tanska	346	451	412	301	462	543	267
	Saksa	169	350	442	291	304	228	78
Sijoitus ulkomaille	Ruotsi	1 873	3 502	2 803	2 785	2 823	4 039	3 974
	Alankomaat	1 135	1 580	1 634	2 308	1 587	1 156	2 385
	Singapore	175	224	204	508	573	364	978
	Norja	99	120	40	205	41	278	641
	Irlanti	131	129	58	111	107	78	258

Laatuseloste: Ulkomaiset suorat sijoitukset

1. Tilastotietojen relevanssi

1.1 Tietosisältö ja käyttötarkoitus

Ulkomaisten suorien sijoitusten tilasto kuvaa lähinnä monikansallisten konsernien kotimaisten ja ulkomaisten yksiköiden välisiä rahoitustaloustoimia, niistä syntyviä saamisia ja velkoja sekä kansainvälisiä yrityskauppoja. Ulkomaiset suorat sijoitukset tulkitaan usein liian suoraviivaisesti reaali-investointeina. Vuoden 2018 katsauksessa on avattu kattavammin tilaston tietosisältöä ja sen tulkintaa sekä rahoitussaamisten ja -velkojen nettouttamista suuntaperiaatteen mukaan.

Tilaston laatiminen perustuu Euroopan Parlamentin ja Neuvoston asetukseen (184/2005), jossa säädetään maksutasetta, kansainvälistä palvelukauppaa ja ulkomaisia suoria sijoituksia koskevista tilastoista. Laadinnassa noudatetaan Kansainvälisen valuuttarahaston IMF:n maksutasekäsikirjan (Balance of Payments and International Investment Position Manual 6th ed., 2009 [BPM6]) sekä Taloudellisen yhteistyön ja kehityksen järjestön OECD:n ulkomaisia suoria sijoituksia koskevan käsikirjan (Benchmark Definition of Foreign Direct Investment 4th ed., 2008 [BD4]) suosituksia.

Suorien sijoitusten tilastoa on julkaistu osana maksutasetilastoja Suomen Pankissa vuodesta 1968 lähtien. Maksutasetilastoinnin päävastuu siirtyi Tilastokeskukselle 1.1.2014 alkaen ja Tilastokeskus julkaisee Ulkomaiset suorat sijoitukset -tilastoa omana tilastonaan vuodesta 2014 alkaen. Uusien tilastostandardien myötä suorat sijoitukset julkaistaan nettomääräisenä Ulkomaiset suorat sijoitukset tilastossa sekä bruttomääräisenä osana maksutasetilastoa.

1.2 Keskeiset käsitteet ja luokitukset

Tilastossa käytetyt luokitukset ovat maaluokitus, toimialaluokitus (TOL 2008) ja sektoriluokitus (2012).

Tilaston keskeisiä käsitteitä ovat:

- **Suora sijoitus:** Sijoittajan (Direct Investor) ja toisessa maassa sijaitsevan kohteen (Direct Investment Enterprise) välillä on suoran sijoituksen suhde, kun sijoittajalla on kohteessa määräysvalta (yli 50 % osakeyhtiön äänivallasta) tai merkittävä vaikutusvalta (vähintään 10 % ja enintään 50 % osakeyhtiön äänivallasta). Sijoituksen suunta (joko ulkomailta Suomeen tai Suomesta ulkomaille) määräytyy tilastossa osapuolten välisen määräys-/vaikutusvallan suunnan perusteella. Suoriksi sijoituksiksi kutsutaan suoran sijoituksen suhteessa olevien osapuolten välisiä rahoitustaloustoimia. Suorien sijoitusten pääoma jaetaan oman ja vieraan pääoman ehtoihin eriin. Vaihtotaseessa esitettyjen uudelleen sijoitettujen voittojen vastaerä kirjataan omaan pääomaan. Omaan pääomaan luetaan kaupat yritysten osakkeilla, osakkeiden merkinnät suunnatuissa aneissa ja muut peruspääoman sijoitukset. Oman pääoman arvo on tilastoitu pörssissä listattujen yritysten osalta markkina-arvon ja muiden yritysten osalta kirjanpitoarvon mukaan. Yrityskauppojen yhteydessä oman pääoman arvoa pyritään arvottamaan markkina-arvon mukaan, jonka määrittämisessä hyödynnetään toteutunutta kauppahintaa. Suorien sijoitusten vieraan pääoman ehtoihin eriin luetaan yksittäislainat, vuokrausluotot, talletukset konsernitilille, omaan pääomaan rinnastettavat pääomalainat, kauppaluotot, lainojen korkojen suoritusperusteiseen kirjaukseen liittyvät siirtovelat ja -saamiset, joukkovelkakirjalainat ja rahamarkkinapaperit. Jos sekä velkoja että velallinen ovat muuta rahoitustoimintaa kuin vakuutusta harjoittavia, ainoastaan ns. ikuiset lainat luokitellaan suorien sijoitusten vieraaseen pääomaan. Ulkomaiset suorat sijoitukset -tilasto julkaistaan uudistetun suuntaperiaatteen mukaan. Uudet tilastointistandardit (BPM6/BD4) suosittavat bruttomääräisen saamis/velka -periaatteen soveltamista suoriin sijoituksiin maksutase- sekä ulkomainen nettovarallisuus -tilastojen yhteydessä. Vastaavasti nettomääräistä uudistettua suuntaperiaatetta suositellaan sovellettavaksi suorien sijoitusten maittaisten ja toimialoittaisten tarkastelujen yhteydessä. Eriävistä esitystavoista johtuen tilastoissa esitetyt suorien sijoitusten luvut eroavat toisistaan.
- **Käänteinen sijoitus:** Suoran sijoituksen kohteena olevan yhteisön (Direct Investment Enterprise) rahoitussaamiset suoralta sijoittajaltaan (Direct Investor) luetaan käänteisiksi sijoituksiksi.

- **Läpivirtaussijoitus:** Sijoitukset, joissa kotimainen sijoituskohde vastaanottaa ulkomaiselta suoralta sijoittajalta pääomaa ja sitten sijoittaa tämän pääoman edelleen omiin suorien sijoitusten kohteisiinsa ulkomaille. Läpivirtaussijoitukset kasvattavat samalla erällä sekä ulkomailta Suomeen että Suomesta ulkomaille suuntautuneita suoria sijoituksia. Kun läpivirtaussijoitukset ovat negatiiviset, ulkomaiset sijoittajat ovat purkaneet Suomen läpi tekemiään sijoituksia, mikä supistaa sekä ulkomailta Suomeen että Suomesta ulkomaille suuntautuneita suoria sijoituksia.
- **Paikallisyrittäjäryhmä:** Samassa maassa saman määräysvaltaisen tahon omistuksessa olevat yritykset kuuluvat paikallisyrittäjäryhmään. Ulkomaisia tytäryhtiöitä sekä niitä kotimaisia tytäryhtiöitä, joissa omistusketju kulkee ulkomaiden kautta, ei lasketa kuuluviksi kyseiseen paikallisyrittäjäryhmään.
- **Perimmäinen suora sijoittaja:** Ulkomaisessa yhtiössä määräysvaltaa käyttävä ulkomailta tai kotimaassa sijaitseva institutionaalinen yksikkö, joka on ylimpänä suoran sijoittajan määräysvaltaketjussa. Perimmäinen suora sijoittaja ei ole minkään muun institutionaalisen yksikön määräysvallassa. Perimmäinen suora sijoittaja voi olla myös ulkomailta tai kotimaassa pysyvästi asuva yksityishenkilö.
- **Pääomavirta:** Ulkomailta Suomeen suuntautuvissa suorissa sijoituksissa ulkomaisen sijoittajan tietynä ajanjaksona suomalaiskohteisiin nettomääräisesti sijoittama pääoma. Vastaavasti Suomesta ulkomaille suuntautuvissa sijoituksissa suomalaisen sijoittajan tietynä ajanjaksona ulkomaisiin kohteisiin nettomääräisesti sijoittama pääoma.
- **Saamis/velka-periaate:** Saamis/velka -periaatteen mukaan suoriin sijoituksiin lukeutuvat rahoitustaloustoimet esitetään raportoitavien yhteisöjen vastaavien taseessa esitettyjen tietojen mukaan joko saamisina ulkomailta tai velkoina ulkomaille. Saamis/velka -periaate ei huomioi suuntaperiaatteen mukaisia käänteisiä sijoituksia. Myös sisaryhtiöiden välisten sijoitusten käsittely eroaa. Suorat sijoitukset kirjataan maksutaseeseen saamis/velka -periaatteen mukaisesti.
- **Sijoituskanta:** Ulkomaisen sijoittajan suomalaisiin kohteisiin sijoittaman pääoman arvo tietyllä hetkellä (suorat sijoitukset ulkomailta Suomeen). Vastaavasti myös suomalaisen sijoittajan ulkomaisiin kohteisiin sijoittaman pääoman arvo tietyllä hetkellä (suorat sijoitukset Suomesta ulkomaille).
- **Sisaryritys:** Sisaryritykset ovat kytköksissä toisiinsa yhteisen emoyrityksen kautta.
- **Suuntaperiaate:** Rahoitussaamiset ja -velat nettoutetaan suuntaperiaatteen mukaisissa suorien sijoitusten tiedoissa suoran sijoittajan ja sijoituskohteen välisen määräys-/vaikutusvallan suunnan mukaan. Suorat sijoitukset Suomeen kuvaa sitä pääomaa, jonka ulkomainen sijoittaja on välittömästi sijoittanut Suomessa sijaitsevaan määräys- tai vaikutusvallassaan olevaan yritykseen. Suorat sijoitukset ulkomaille vastaavasti kuvaa sitä pääomaa, jonka suomalainen sijoittaja on välittömästi sijoittanut ulkomailta sijaitsevaan määräys- tai vaikutusvallassaan olevaan yritykseen. Käänteiset sijoitukset eli suoran sijoituksen kohteena olevan yhteisön rahoitussaamiset suoralta sijoittajalta sekä sisaryritysten väliset sijoitukset huomioidaan suuntaperiaatteen mukaisissa tiedoissa. Sisaryritysten, joiden perimmäinen määräysvalta sijaitsee Suomessa, rahoitussaamiset ja -velat nettoutetaan ja kirjataan Suomesta ulkomaille suuntautuviksi suoriksi sijoituksiksi. Vastaavasti sisaryritysten, joiden perimmäinen määräysvalta sijaitsee ulkomailta, rahoitussaamiset ja -velat nettoutetaan ja kirjataan ulkomailta Suomeen suuntautuviksi suoriksi sijoituksiksi. Suuntaperiaatteen mukaiset suorien sijoitusten tiedot julkaistaan Ulkomaiset suorat sijoitukset-tilastossa.
- **Uudelleen sijoitetut voitot:** Uudelleen sijoitetut voitot lasketaan sijoituskohteiden oman pääoman tuoton ja maksettujen osinkojen välisenä erotuksena. Vaihdotaseessa esitettyjen uudelleen sijoitettujen voittojen vastaerä kirjataan rahoitustaseeseen omaan pääomaan.
- **Välitön suora sijoittaja:** Yrityksen määräys- tai vaikutusvaltaketjussa ensimmäinen ulkomailta sijaitseva institutionaalinen yksikkö.

1.3. Lait ja asetukset

Tilastokeskuksen tiedonkeruuvaltuudet pohjautuvat tilastolakiin (280/2004, muut. 361/2013). Suomella on lakisääteisiä velvoitteita tuottaa ja raportoida maksutasetilastoa/suoria sijoituksia Euroopan keskuspankille (EKP) (EKP:n suuntaviivat EKP/2004/15 (muutettu EKP/2007/3) sekä EKP:n suuntaviivat EKP/2011/23 (muutettu EKP/2013/25)) ja Euroopan yhteisöjen tilastotoimistolle Eurostatille (Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 184/2005, muutettu (EY) N:o 707/2009 sekä komission asetus 555/2012) sekä Kansainväliselle valuuttarahastolle (IMF).

2. Tilastotutkimuksen menetelmäkuvaus

Ulkomaiset suorat sijoitukset -tilaston tärkeimmät tietolähteet ovat vuosittainen tilinpäätöspohjainen kyselytutkimus ulkomaisista rahoitussaamisista ja -veloista (BOPA) sekä kuukausittainen kysely ulkomaisista rahoitussaamisista ja -veloista (BOPM). Tiedonkeruut ovat olleet vuoteen 2017 saakka Tilastokeskuksen ja Suomen Pankin yhteiskeruita. Vuoden 2017 alusta lähtien vastuu tiedonkeruista siirtyi kokonaisuudessaan Tilastokeskukselle. Samassa yhteydessä kuukausittainen ulkomaisten rahoitussaamisten ja -velkojen tiedonkeruu (BOPM) on korvattu Rahoitussaamisten ja -velkojen neljännesvuosikyselyllä (BOPQ). Tiedot kerätään Tilastokeskuksen keruujärjestelmässä toteutetuilla web-lomakkeilla.

Vuosikysely pohjautuu cut-off -otantaan, jossa vastaajat valitaan siten, että noin 95 % suorien sijoitusten kantojen arvosta saadaan katettua. Kyselyn kehikko perustuu yritysrekisteriin ja sen lisätietoihin ulkomaalaisomistuksesta, konsernirekisteriin ja sen tietoihin tytäryhtiöistä sekä verohallinnon aineistoon. Vuosittain kyselyn piiriin kuuluu kaikkiaan noin 1100 paikallisyrittäjäryhmää. Vuosikyselytiedot ovat käytettävissä tilastovuotta seuraavan vuoden syyskuussa osana Maksutase ja ulkomainen varallisuusarvio -vuosijulkaisua ja lokakuussa osana Ulkomaiset suorat sijoitukset -tilaston julkaisua. Tätä ennen julkaistavissa luvuissa vuosikyselyistä saatavat tiedot on arvioitu viimeisimmän käytettävissä olevan vuosikyselyn avulla.

3. Tietojen oikeellisuus ja tarkkuus

Maksutaseeseen ja ulkomaiseen varallisuusarvioon ja siten myös suoriin sijoituksiin kirjataan vain Suomessa sijaitsevan ja ulkomailla sijaitsevan institutionaalisen yksikön välisiä rahoitustaloustoimia. Jos ulkomainen sijoittaja ostaa kohdeyrityksen Suomeen perustettavan holdingyhtiön nimiin ja holdingyhtiö rahoittaa puolet kauppahinnasta ulkomaiselta sijoittajalta samallaan pääomalla ja loput Suomesta nostetulla pankkilainalla, suoriin sijoituksiin kirjataan vain ulkomaisen sijoittajan holdingyhtiön sijoittama pääoma.

Ulkomaiset suorat sijoitukset -tilasto ei kuvaa reaali-investointeja. Jos esimerkiksi ulkomaisessa määräysvallassa oleva yritys tekee tehtaan laajennusinvestoinnin Suomessa eikä saa tähän rahoitusta suoraan ulkomaiselta sijoittajalta, laajennusinvestoinnista ei kirjata mitään suorien sijoitusten tilastoon.

Tilaston keskeisimmät virhelähteet liittyvät vastaukseen ja alipeittoon. Vastauksen puuttuessa tilastoa täydennetään edellisvuoden tiedoilla mikäli mahdollista. Muussa tapauksessa puuttuva tieto paikataan imputoinnilla. Kyselytutkimuksen peitolla tarkoitetaan tutkimuskehikon oikeellisuutta suhteessa siihen joukkoon, joka tutkimuksella halutaan kattaa. Tämän tiedustelun kohdalla alipeitto on mahdollinen virhelähde, koska kyselyn otanta perustuu tilastovuotta edeltävän vuoden taseaineistoon sekä yritys- ja konsernirekisterien tietoihin. Lisäksi alipeittoa voi esiintyä liittyen puuttuviin tietoihin koskien kansainvälisiä yrityskauppoja.

Suorien sijoitusten määritelmät sekä tiedonantajien mahdollisuudet toimittaa niiden mukaista tietoa ovat myös yksi oleellinen virhelähde. Suorien sijoitusten määritelmien suhteen tapahtuu väärinkäsityksiä, jolloin kyselyn vastaukset jäävät puutteellisiksi tai kirjautuvat osin väärin eriin. Lisäksi tiedonantajien on joissakin tapauksissa hankala kerätä oikeat tiedot yrityksen tietojärjestelmistä, jolloin tieto perustuu yrityksen arvioon.

Tilaston luotettavuuteen vaikuttaa myös sähköisellä kyselyllä kerättyjen tietojen laatu. Suomen Pankki yhdisti kolme aiempaa maksutaseen vuosikyselyään (SSU Suorat sijoitukset ulkomaille, SSS Suorat sijoitukset Suomeen ja SVA-kysely ulkomaisista saamisista ja veloista) yhdeksi kyselyksi - Maksutaseen vuosikysely ulkomaisista rahoitussaamisista ja -veloista (BOPA). Kyselyuudistuksen myötä suorien sijoitusten tilastointi on uusien tilastostandardien mukaista, ja tilastovuoden 2012 aineisto on ensimmäinen uusien standardien mukaisesti kerätty aineisto. Uudistuksella on pyritty vähentämään yritysten raportointirasitetta sekä selkeyttämään ja yhtenäistämään raportointiprosessia. Vuodesta 2017 lähtien vastuu tiedonkeruusta siirtyi Tilastokeskukselle.

4. Julkaistujen tietojen ajantasaisuus ja oikea-aikaisuus

Ulkomaisten suorien sijoitusten tilasto julkaistaan kerran vuodessa. Tilastovuoden tiedot julkaistaan noin 9–11 kuukautta tilastovuoden päättymisen jälkeen. Julkaistavat tiedot tulevat lopullisiksi viimeistään kolmen vuoden kuluttua tilastovuoden päättymisestä.

Suorien sijoitusten kuukausittaiset nettopääomavirrat julkaistaan noin kuusi viikkoa kuukauden päättymisen jälkeen osana Maksutase ja ulkomainen varallisuusasema -tilastoa. Suorien sijoitusten neljännesvuosittaiset sijoituskannat julkaistaan kahden ja puolen kuukauden kuluttua neljänneksen päättymisestä myös osana Maksutase ja ulkomainen varallisuusasema -tilastoa. Toimialoittaiset ja maittaiset erittelyt tehdään vain vuositasen tiedoille, jotka julkaistaan Ulkomaiset suorat sijoitukset-tilastossa. Linkki Maksutase ja ulkomainen varallisuusasema -tilaston julkistamisaikatauluun löytyy osoitteesta: <http://www.tilastokeskus.fi/til/mata/tjulk.html>.

5. Tietojen saatavuus ja läpinäkyvyys/selkeys

Ulkomaiset suorat sijoitukset -tilasto julkaistaan vuosittain Tilastokeskuksen verkkosivuilla. Sekä pääomakanta- että pääomavirtatiedot julkaistaan toimialoittain, maittain ja maaryhmittäin siten, että yksittäisen paikallisyrittäjäryhmän tiedot eivät ole pääteltävissä.

6. Tilastojen yhtenäisyys ja vertailukelpoisuus

Tilastokeskus on sitoutunut noudattamaan kansainvälisiä tilastointistandardeja. Ulkomaiset suorat sijoitukset -tilasto laaditaan OECD Benchmark Definition of Foreign Direct Investment 4th Edition (BD4) ja IMF Balance of Payments and International Investment Position Manual 6th Edition (BPM6) mukaisesti.

Maittaiset ja toimialoittaiset kanta- ja virtatiedot suorista sijoituksista ovat saatavissa Tilastokeskuksen verkkosivuilta vuodesta 2004 lähtien. Useista maailman maista on käytettävissä vastaavat kansainvälisten tilastointistandardien mukaiset suorien sijoitusten tiedot.

Tilastointistandardien uudistus aiheuttaa katkoksen suorien sijoitusten aikasarjoihin. Tilastovuodesta 2013 alkaen sisäryhtäiset tilastoidaan uudistetun suuntaperiaatteen mukaisesti, mikä supistaa sekä ulkomailta Suomeen että Suomesta ulkomaille suuntautuvien sijoitusten kantoja. Tilastovuotta 2013 edeltävältä ajalta Suomen Pankki on arvioinut uudistetun suuntaperiaatteen mukaiset pääomakannat sekä sisäryhtäiset vuosille 2009–2012. Arviot on laadittu IMF:n Coordinated Direct Investment Survey:tä (CDIS) varten ja tiedot ovat saatavilla [IMF:n verkkosivuilta](http://www.imf.org/external/press/pr120413.htm) (<http://cdis.imf.org/Default.aspx>). Uusien tilastointistandardien myötä suorat sijoitukset julkaistaan Maksutase ja ulkomainen varallisuusasema -tilastojen yhteydessä saamis/velka -periaatteen mukaisesti ja Ulkomaiset suorat sijoitukset -tilasto uudistetun suuntaperiaatteen mukaisesti, minkä vuoksi tilastoissa esitetyt suorien sijoitusten luvut eroavat toisistaan.

Suorien sijoitusten tilastoon liittyvät läheisesti Tilastokeskuksen julkaisemat Ulkomaiset tytäryhtiöt Suomessa (inward Foreign Affiliate Trade Statistics [FATS]) sekä Suomalaiset tytäryhtiöt ulkomailta (outward FATS) tilastot.

7. Selkeys ja eheys/yhtenäisyys

Ulkomaiset suorat sijoitukset -tilaston tiedot toimitetaan aggregoidulla tasolla luottamuksellisuusperiaatetta noudattaen Euroopan unionin (EU) tilastovirastolle Eurostatille, OECD:lle, IMF:lle ja YK:lle. Organisaatiot julkaisevat tilaston tietoja useissa paino- ja internet-julkaisuissa.

Tietoa Maksutase ja ulkomainen varallisuusasema -tilastosta löytyy Tilastokeskuksen verkkosivuilta osoitteesta: <http://www.stat.fi/til/mata/index.html>.

Lisätietoja

Petri Kinnarinen 029 551 3428
Vastaava osastopäällikkö:
Mari Ylä-Jarkko

maksutase@tilastokeskus.fi
www.tilastokeskus.fi
Lähde: Ulkomaiset suorat sijoitukset 2019, Tilastokeskus

Asiakaspalaute: www.tilastokeskus.fi/palaute

Tietopalvelu ja viestintä, Tilastokeskus
puh. 029 551 2220
www.tilastokeskus.fi

Julkaisutilaukset, Edita Publishing Oy
puh. 020 450 05
asiakaspalvelu.publishing@edita.fi
www.editapublishing.fi

ISSN 1796-0479
= Suomen virallinen tilasto
ISSN 2342-3498 (pdf)